

25 lat

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa

Departament Działań Delegowanych

Centrala ARiMR
ul. Poleczki 33, 02-822 Warszawa

Pan
Tomasz Karaczyn
Dyrektor
Departamentu Programów Rozwoju
Obszarów Wiejskich
Urzędu Marszałkowskiego Województwa
Opolskiego

Wasze pismo:

UM08-6935-UM0810226/17 z dnia: 21.03.2019 r.

Nasz znak:

DDD-WL.6935.59.2019.IP

Data:

23.04.2019 r.

Sprawa: możliwość spełnienia warunków wypłaty pomocy w ramach poddziałania 19.2 "Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność" w zakresie podejmowania działalności gospodarczej

W odpowiedzi na zapytanie Samorządu Województwa Opolskiego (SW) dotyczące spełnienia warunków wypłaty pomocy w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020, w zakresie podejmowania działalności gospodarczej, przedstawiam następujące wyjaśnienia.

Z treści przesłanego pisma wynika, iż do SW wpłynęło zapytanie w sprawie dotyczącej opłacania składek na ubezpieczenie społeczne przez Beneficjenta pobierającego zasiłek macierzyński. Po stronie SW powstała wątpliwość czy przejście Beneficjenta na zasiłek macierzyński i zawieszenie działalności gospodarczej można uznać jako wystąpienie siły wyższej i nadzwyczajnych okoliczności o których mowa w § 14 umowy o przyznaniu pomocy (umowy) oraz czy na czas pobierania zasiłku macierzyńskiego możliwe jest zawieszenie działalności gospodarczej lub wydłużenie terminu wykonania zobowiązania o którym mowa w § 5 pkt 8 i 9 umowy.

Odnosząc powyższe na grunt regulacji prawnych wskazać należy, że warunkiem udzielenia wsparcia na podejmowanie działalności gospodarczej, zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi dnia 24 września 2015 r.¹, jest m.in. podjęcie we własnym imieniu działalności gospodarczej, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo Przedsiębiorców (Dz.U. z 2018 r. poz.

¹rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi dnia 24 września 2015 r.¹ w sprawie szczegółowych warunków trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 (Dz. U. poz. 772 z późn. zm.) (dalej rozporządzenie)

646 z późn. zm.) (dalej ustawa Prawo Przedsiębiorców) i jej wykonywanie do dnia, w którym upłynie 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej.

Jednocześnie, zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia, pomoc na podejmowanie działalności gospodarczej jest przyznawana, jeżeli operacja:

a) zakłada zgłoszenie podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy do ubezpieczenia emerytalnego, ubezpieczeń rentowych i ubezpieczenia wypadkowego na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania tej działalności i podleganie tym ubezpieczeniom do dnia, w którym upłynie 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej, lub

b) utworzenie co najmniej jednego miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne, gdy jest to uzasadnione zakresem realizacji operacji, zatrudnienie osoby, dla której zostanie utworzone to miejsce pracy, na podstawie umowy o pracę, a także utrzymanie utworzonych miejsc pracy do dnia, w którym upłynie 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej.

Mając na uwadze powyższe, jeżeli w wyniku podjęcia działalności gospodarczej, podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy nie dokonuje zgłoszenia do ubezpieczenia emerytalnego, ubezpieczeń rentowych i ubezpieczenia wypadkowego na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania tej działalności, wówczas zobowiązany jest do utworzenia co najmniej jednego miejsca pracy (utworzenie takiego miejsca pracy musi być uzasadnione zakresem realizacji operacji). Osoba, która jest zatrudniona w ramach stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy i ma zagwarantowane minimalne wynagrodzenie, obowiązkowo podlega ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu z tytułu stosunku pracy, zaś przystąpienie z tytułu rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej do ubezpieczeń społecznych takiej osoby odbywa się na zasadzie dobrowolności.

Nie jest zatem zabronione przystąpienie z tytułu rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej do ubezpieczeń społecznych na zasadzie dobrowolności. W takim przypadku, tzn. gdy Beneficjent dokonuje ubezpieczenia wypadkowego na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania działalności gospodarczej, wówczas nie ma obowiązku tworzenia miejsc pracy (zatrudnienia osoby na podstawie umowy o pracę), o ile utworzenie takiego miejsca pracy nie jest uzasadnione zakresem realizacji operacji. Natomiast, gdy Beneficjent nie dokonuje ww. zgłoszenia, (tj. korzysta z prawa do dobrowolności ubezpieczenia społecznego), wówczas zobowiązany jest do utworzenia co najmniej jednego miejsca pracy.

Z kolei zgodnie z treścią przepisu art. 9 ust. 1c ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. poz. 300 z późn. zm.) (dalej „ustawa o sus”) osoby, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, 4, 5, 8 i 10, spełniające jednocześnie warunki do objęcia ich obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z tytułu pobierania zasiłku macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego, podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu pobierania zasiłku macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego. Mogą one jednak dobrowolnie, na swój wniosek, być objęte ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi także z pozostałych, wszystkich lub wybranych, tytułów. Ponadto, stosownie do treści przepisów rozporządzenia (§ 5 ust. 1 pkt 2 lit. a), art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 w związku z art. 13 pkt 4 ustawy o sus, osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu.

Przepisy rozporządzenia uszczegóławiają dodatkowo, iż podleganie tym ubezpieczeniom powinno odbywać się do dnia, w którym upłynie 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej. W odniesieniu do powyższego, w przypadku nabycia przez Beneficjenta poddziałania 19.2 prawa do zasiłku macierzyńskiego w trakcie prowadzenia działalności gospodarczej, powinien on nadal opłacać składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej objętej wsparciem. Ponadto, należy przede wszystkim wziąć pod uwagę to, iż Beneficjent decydując się na skorzystanie z premii na podjęcie działalności gospodarczej, zobowiązuje się jednocześnie do spełnienia wynikających z przepisów wykonawczych

warunków wypłaty pomocy, co ma również swoje odzwierciedlenie w umowie o przyznaniu pomocy, której sygnatariuszem jest Beneficjent.

W związku z powyższym, Beneficjent jest zobligowany do wypełnienia zobowiązań wynikających z przepisów rozporządzenia, jak i postanowień umownych, w przypisie 7 umowy, w którym mowa, że jeżeli w wyniku podjęcia we własnym imieniu działalności gospodarczej, o której mowa w § 5 pkt 3 umowy, nastąpi zbieg tytułów do ubezpieczeń społecznych, a Beneficjent nie dokonuje zgłoszenia do ubezpieczenia emerytalnego, ubezpieczeń rentowych i ubezpieczenia wypadkowego na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania tej działalności, wówczas zobowiązany jest do utworzenia miejsc (-a) pracy, o którym (-ch) mowa w § 5 pkt 6 tej umowy.

Odnosząc się do kwestii zawieszenia przez Beneficjenta działalności gospodarczej na okres pobierania zasiłku macierzyńskiego, uprzejmie informuję, iż stosownie do art. 23 ust. 2 ustawy Prawo Przedsiębiorców, taka działalność może zostać zawieszona na okres od 30 dni do 24 miesięcy (na wniosek przedsiębiorcy - art. 24 ust. 1 ustawy Prawo Przedsiębiorców). Nie mniej jednak powołując się na art. 25 ust. 1 ww. ustawy w okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej przedsiębiorca nie może wykonywać działalności gospodarczej i osiągać bieżących przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej.

Analizując ten zakaz pod kątem art. 3 ustawy Prawo Przedsiębiorców, który definiując działalność gospodarczą wskazuje, że „działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły”, uznać należy, iż w okresie zawieszenia nie materializuje się podstawowy cel działalności gospodarczej, jakim jest osiągnięcie bieżących przychodów (inaczej zarobkowanie) w związku z wykonywaniem tej działalności. W okresie zawieszenia działalności gospodarczej ciąży na przedsiębiorcy pewne obowiązki, ale również ma on określone prawa (art. 25 ust. 2 ustawy Prawo Przedsiębiorców), co świadczy o tym, iż taki podmiot nie zakończył prowadzenia działalności gospodarczej, ale co równocześnie nie oznacza, iż w okresie zawieszenia wykonuje ją na dotychczasowych zasadach. Odnosząc się do § 5 ust. 1 pkt 1 lit. b rozporządzenia, wskazać należy, iż sformułowanie „nie wykonywał działalności gospodarczej” należy rozumieć, zdaniem ARiMR, tak samo jak na gruncie ustawy Prawo Przedsiębiorców, tzn. jeśli przedsiębiorca tę działalność zawiesił, to znaczy, że jej nie wykonywał.

Z kolei, odnosząc się do kwestii wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, informuję, iż zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013², do celów finansowania WPR, zarządzania nią i monitorowania jej „siła wyższa” i „nadzwyczajne okoliczności” mogą zostać uznane w szczególności w przypadkach wymienionych w punktach a - f art. 2 ust. 2 tego rozporządzenia. Pojęcie siły wyższej należy rozumieć jako nadzwyczajne i nieprzewidywalne okoliczności niezależne od podmiotu, który się na nie powołuje, których następstw nie można było uniknąć mimo zachowania należytej staranności i aby zakwalifikować dane zdarzenie jako siłę wyższą muszą być spełnione łącznie wszystkie przesłanki (patrz wyrok: z dnia 18 lipca 2010 r. w sprawie C-2018/09 SGS Belgium i in., Zb. Orz. s. I-2373, pkt 44).

W związku z powyższym, nabycie prawa do urlopu macierzyńskiego i pobierania przez Beneficjenta z tego tytułu zasiłku macierzyńskiego nie można uznać za okoliczność nadzwyczajną i nieprzewidywalną i nie może ona być utożsamiana ze zdarzeniami wymienionymi w art. 2 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013, w tym z *długoterminową niezdolnością Beneficjenta do wykonywania zawodu*, o której mowa w art. 2 ust. 2 lit. b ww. rozporządzenia.

Wobec powyższego oraz biorąc pod uwagę, iż Beneficjent podpisując umowę przyjął na siebie zobowiązania z niej wynikające, w przypadku, gdy nastąpi zbieg tytułów do ubezpieczeń społecznych zgodnie z art. 9 ust. 1c ustawy o sus, osoby o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2, 4-5a, 8 i 10, spełniające jednocześnie warunki

²rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 549, z późn. zm.) oraz art. 4 rozporządzenia nr 640/2014

do objęcia ich obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z tytułu pobierania zasiłku macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego, będące Beneficjentami poddziałania 19.2 powinny opłacać również składki z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, na którą otrzymują dofinansowanie. Jeżeli jednak w wyniku podjęcia działalności gospodarczej, Beneficjent nie dokona zgłoszenia do ubezpieczenia emerytalnego, ubezpieczeń rentowych i ubezpieczenia wypadkowego na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania tej działalności, wówczas zobowiązany jest, jak już wspomniano wyżej do utworzenia co najmniej jednego miejsca pracy (a utworzenie takiego miejsca pracy musi być uzasadnione zakresem realizacji operacji).

Z poważaniem

Departament Działań
Delegowanych

p.o. ZASTĘPCY DYREKTORA

Bogusław Uściński